

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor • 2021-10-20, Dnr: 2017-00506

PM TRÄDSTRATEGI

DEL AV CAMPUS KONRADSBERG, UNDERLAG TILL DETALJPLAN, 2021-10-20

Områdets läge

Det berörda utredningsområdet är beläget på Campus Konradsberg på Kungsholmen. Längst uppe i områdets nordvästra hörn planeras uppförandet av en ny idrottshall. På platsen finns idag ett skogsparti samt en upplagsplats för områdets drift. En konsekvens av nybyggnationen med omgivande markanläggningar är att antalet träd reduceras. Avgränsningen av utredningsområdet i detta dokument är beräknat på arbetsområdets utbredning inklusive anläggandet av tillfartsvägar, samt delar av den intilliggande naturmarken där åtgärder för ökad biologisk mångfald kan utföras.

Dagens situation

Utredningsområdet är ca 1,4 hektar stort och utgörs främst av lövdominerad blandskog i norra delen, samt hårdgjorda ytor och parkmiljö nära befintlig bebyggelse i södra delen. Området angränsar till Drottningholmsvägen i norr, väg E4/E20 i väst, Campus Konradsberg i syd och resterande delar av Konradsbergsparken i öst. (Källa: Naturvärdesinventering NVI Konradsberg, WSP 2020-11-06).

Målsättning

Målet med trädstrategin är att visa vilken påverkan nybyggnationen har på det befintliga trädbeståndet, samt att belysa möjligheten att bevara så många träd som möjligt. Dokumentet syftar till att lyfta fram vilka träd som är extra bevarandevärda, föreslå hur trädbeståndet kan kompletteras samt översiktligt beskriva hur bevarat skogsparti kan utvecklas.

Sammanfattning av Trädstrategi Konradsberg

En konsekvens av den nya idrottshallens uppförande är att ett flertal träd försvinner från platsen, även sådana som i tidigare utredningar utpekats som skyddsvärda. Åtgärder måste därför vidtas för att minska den negativa påverkan på naturmarken. I detta dokument beskrivs dagens situation, vilka träd som kan bevaras och vilka som behöver tas bort. Vidare föreslås åtgärder som skydd av kvarvarande träd, återplantering, efterliknande av naturmark vid nyanläggning samt övriga åtgärder för att öka den biologiska mångfalden på platsen. Dokumentet föreslår även att en långsiktig utvecklingsplan tas fram för att trygga framtiden för hela naturområdet.

Översikt över området som visar gräns för utredningsområde och föreslagen placering av ny idrottshall.

Underlag: eniro.se. Bild föregående sida: Google Earth

Träden idag

En bitvis tät blandskog med naturmarkskaraktär dominerar området. Förutom en del ädellöv växer där också mycket sly av asp och björk. I norra delen, mot Drottningholmsvägen, finns en grupp av stora ädelgranar, troligtvis planterade i samband med att parken anlades. Hela utredningsområdet ingår i en skyddsvärd trädmiljö, utpekad av Länsstyrelsen, som omfattar Konradsbergsparken och Campus Konradsberg. Området omfattar även en stor samlad population av ekar och ingår i regionalt och lokalt viktigt spridningssamband för eklevande arter. I ett lokalt perspektiv uppvisar området dock generellt sett låga naturvärden, med visst undantag från den nordöstra delen. (Källa: NVI Konradsberg, samt Ekologiska konnektivetsanalyser, WSP 2020-11-06).

Tidigare utredningar

Framför allt två utredningar bör lyftas fram som grund för detta dokument, "Naturvärdesinventering och Trädinventering i Konradsberg" (NVI Konradsberg 2020-11-06, WSP) samt "Ekologisk konnektivitet för arter knutna till ädellövskog och gamla ekar" (WSP 2020-11-06). Dessa två utredningar pekar på förekomsten av värdefulla träd inom området, grundat på Naturvårdsverkets definition av särskilt skyddsvärda träd. De båda utredningarna visar bl.a. på specifika träd som bedöms som "särskilt skyddsvärdt", "efterträdare", "grovt träd" respektive som "träd med övriga naturvärden". Kartorna i detta dokument grundas även på inmätning med artbestämning och stamdiameter (WSP 2020-06-09), samt ett flertal platsbesök.

Området från Konradsbergsgatan i söder, hus S syns till vänster i bild. Skogsbrynet med parkkaraktär består av äldre individer av främst ek, lönn och tall.

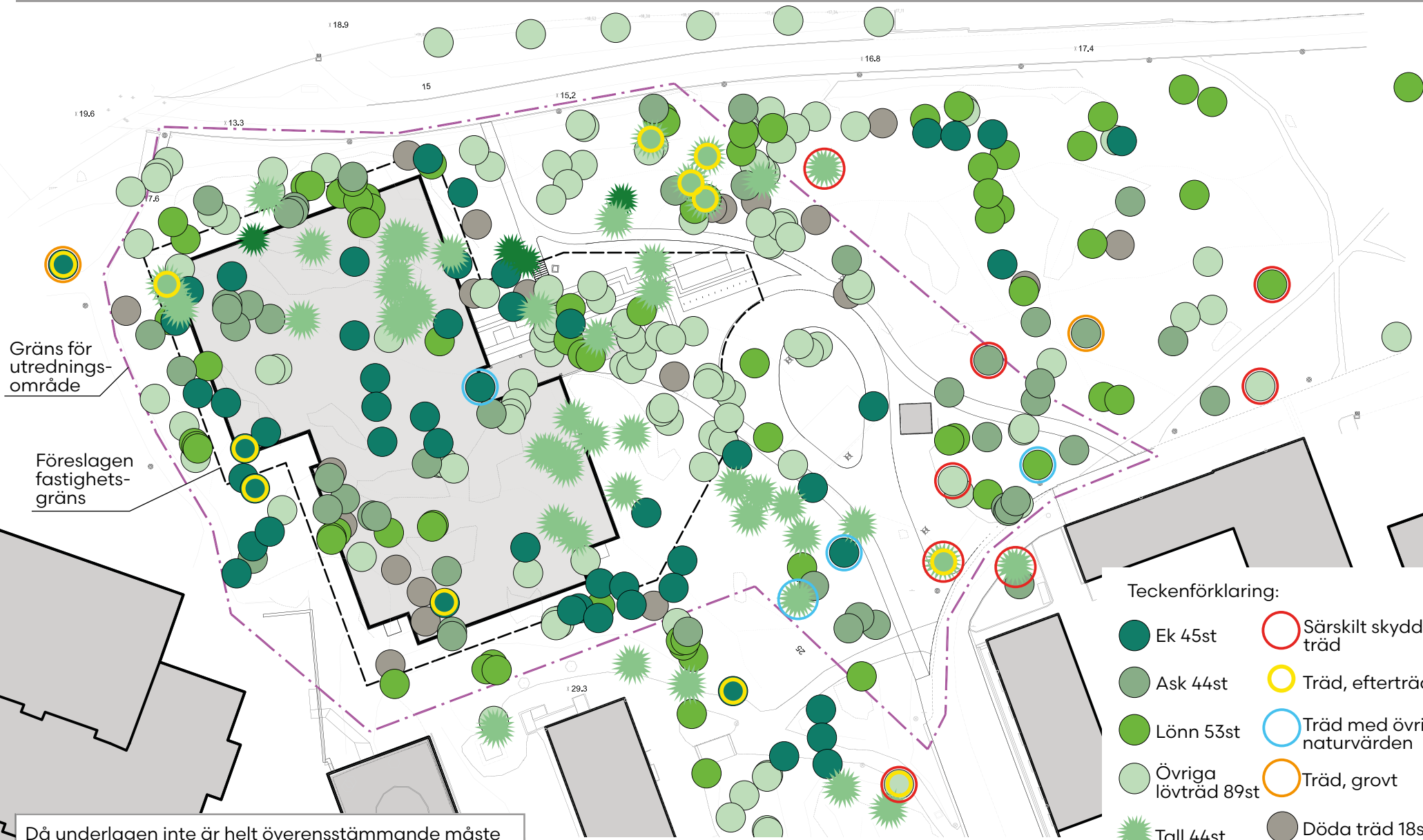
Området i närheten av idrottshallens planerade entré.

Området från öster.

Området från nordost, gång-/cykelbana längs Drottningholmsvägen.

Gräns för utredningsområde

Föreslagen fastighetsgräns

- Teckenförklaring:
- Ek 45st
  - Ask 44st
  - Lönn 53st
  - Övriga lövträd 89st
  - Tall 44st
  - Döda träd 18st
  - ✱ Gran 4st
  - Särskilt skyddsvärt träd
  - Träd, efterträdare
  - Träd med övriga naturvärden
  - Träd, grovt

Träd enl. inmätning dat. 2020-06-09
 Klassificering enl. Naturvärdesinventering NVI figur 11, s22 och 23,
 samt Ekologiska konnektivetsanalyser s 128.

Då underlagen inte är helt överensstämmande måste de klassificerade träden markeras på plats av ekolog före byggstart, för att säkerställa att korrekta åtgärder vidtas för varje berört träd.

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor 2021-10-20, Dnr 2017-001506

Gräns för utredningsområde

Föreslagen fastighetsgräns

Hur träden närmast byggnad bäst kan bevaras och skyddas kommer att behöva utredas vidare i senare skede. Schakternas utbredning inkl. inhägnad bedöms uppgå till ca 3m räknat från fasad vilket ligger till grund för denna karta. Stadens utgångspunkt är dock att krondiameter samt 2m utanför droppzon gäller för att ha goda förutsättningar för att ett träd ska kunna sparas. Ingen inventering av krondiameter har utförts inom denna trädstrategi.

- Teckenförklaring:
- Ek 9st
  - Ask 21st
  - Lönn 19st
  - Övriga lövträd 28st
  - ★ Tall 13st
  - ★ Gran 2st
  - Särskilt skyddsvärt träd
  - Träd, efterträdare
  - Träd med övriga naturvärden
  - Träd, grovt
  - Döda träd 6st

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor 2021-10-20, Dnr 2017-00506

Beskrivning

Idrottshallen kommer att ta ca 2000 kvm yta i anspråk i sitt fotavtryck, inklusive en zon på 3 meter ut från fasad runt om (mättet är baserat på bedömning av schaktbredd inkl. inhängnad). Utöver detta tillkommer markanläggningar i form av tillfartsväg, handikapparkering, trappor och ramper som tar mark i anspråk vilket även detta påverkar trädbeståndet.

Det förslag som tagits fram gällande landskapsutformning har haft som målsättning att behålla så många befintliga träd som möjligt, samtidigt som kraven på tillgänglighet och transporter uppfylls. Körytor, gångytor och entréytor är minimerade för att göra så litet anspråk som möjligt på trädbeståndet.

Arter

De arter som observerats på platsen vid Naturvärdesinventeringen (NVI) är följande:

- Acer platanoides - skogslönn
- Betula pendula - björk
- Coryllus avellana - hassel
- Picea abies - gran
- Picea - ädelgran
- Pinus sylvestris - skogstall
- Prunus avium - fågelbär
- Quercus robur - ek

Ek, foto Wikipedia/ Tomas Čekanavičius.

Ask, foto Wikipedia/Jean-Pol Grandmont.

Lönn, höstlöv, foto Wikipedia/ Frankie Fouganthin.

Tall och björk, foto Wikipedia/ Zindox.

Skydd av träd under byggtiden

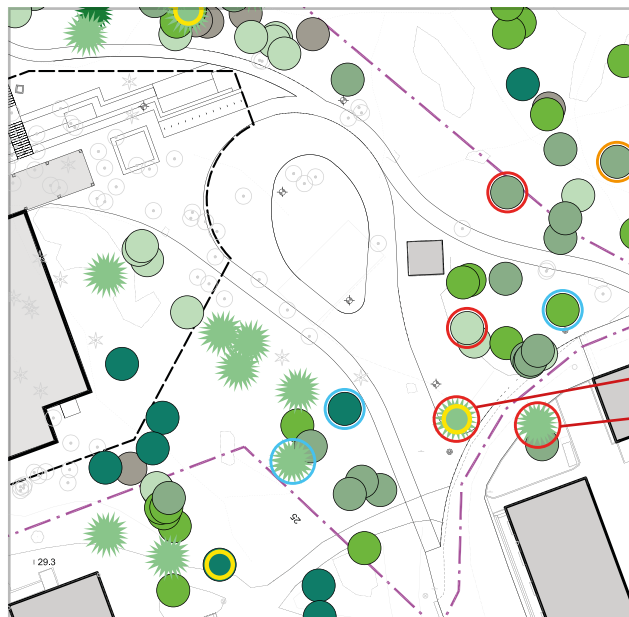
Under byggtiden måste åtgärder vidtas för att skydda befintliga träd. Försiktig schakt ska tillämpas i närhet av träds rotzon. Där risken för stötskador från maskiner är som störst ska stammarna brädas in. Skydd från kompakteringsskador ska utföras genom inhägnad i trädens droppzon (kronans utbredning) som skyddar rotsystemet från tunga laster. Vidare ska blottade rötter som schaktats fram fuktighållas med fuktiga mattor. Åtgärder vid befintliga träd beskrivs mer i detalj i skriften Växtbäddar i Stockholms Stad, 2017. Bevarandevärda träd bör anges med fällningsförbud i detaljplan.

Övriga åtgärder för träd inom byggområdet

Om befintliga träd som sparas anses utgöra fara eller att kronan riskerar att kollidera med kommande fasader ska entreprenören se till att rådgöra med beställare, landskapsarkitekt samt arborist för beskärning av träd. En detaljerad trädinventering bör tas fram före byggstart, denna bör även inkludera plan för åtgärder.

Åtgärder för övriga träd inom skogspartiet

Övriga skogsytter som hamnar utanför den nybildade fastigheten behöver tas om hand för att upplevas som tryggare. Exempel på åtgärder är slyröjning, städning och säkerhetsbeskärning. Befintlig skötselplan bör utökas och kompletteras med instruktion för skötsel av naturområdet. Vidare bör även en utvecklingsplan kopplad till skötselplanen tas fram för att säkra framtiden för området.

Tallarna vid den nya infarten till idrottshallen står i ett utsatt läge. Dessa träd är markerade som särskilt skyddsvärda samt efterträdare och behöver skyddas under byggtiden.

Åtgärder för nyplantering

I det förslag som tas fram för markåtgärder anpassas landskapsutformningen i möjligaste mån till befintliga förhållanden gällande bevarande av befintliga träd samt att förhålla sig till befintliga marknivåer. Många nya planteringsytor kommer att tillskapas där möjligheten att kompensera avverkade träd ges. Exempel på platser är nya slanter och platser som påverkats av byggtrafik. Förslaget innebär nyplantering av träd samt återskapande av naturmarksytor i form av ört- och buskskikt. Även komplettering av träd i befintliga naturmarksytor föreslås.

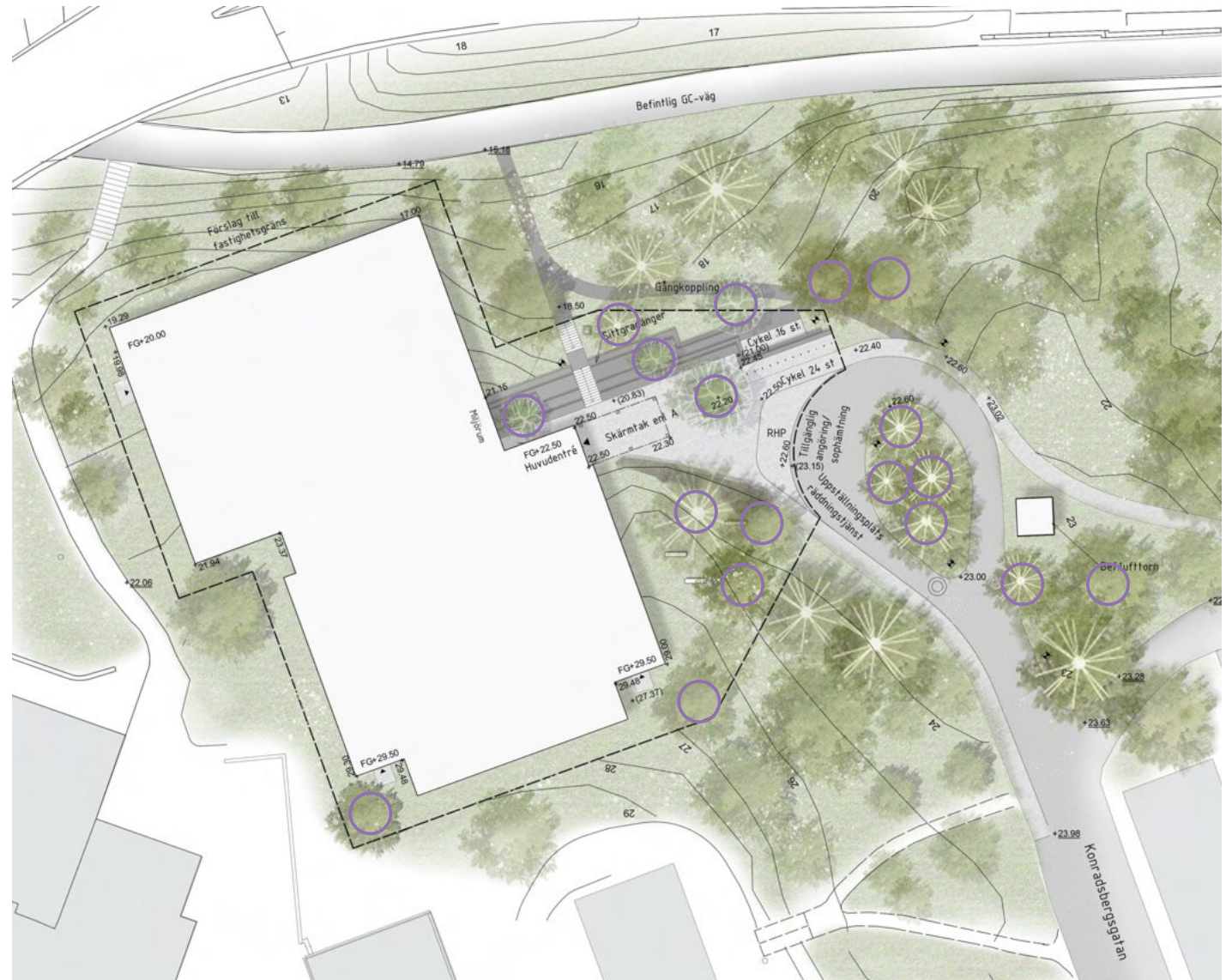
Förslag på arter

Arter som kompletterar befintligt bestånd ska vara sådana som redan finns i omgivande naturmark. Dessa är:

- Acer platanoides - skogslönn
- Betula pendula - björk
- Coryllus avellana - hassel
- Picea abies - gran
- Picea - ädelgran
- Pinus sylvestris - skogstall
- Prunus avium - fågelbär
- Quercus robur - ek

Skötsel- och utvecklingsplan

En utvecklingsplan för området bör tas fram i samråd med landskapsarkitekt, arborist och biolog/kulturgeograf. En ekolog bör också ingå i arbetsgruppen med tanke på att området ingår i regionalt och lokalt viktigt spridningssamband för eklevende arter.

Illustrationsplan för ny gestaltning av entré- och vistelsytor. Ringarna visar förslag på nyplantering av träd.

Främja biologisk mångfald

Ett flertal olika åtgärder kan och bör vidtas för att främja den biologiska mångfalden. Dessa är bland annat att skydda äldre träd, friställa äldre träd och öka mängden liggande död ved. Åtgärderna bedöms utveckla de lokala naturvärdena och höja värdet på sikt, och samtidigt bidra till en trivsamt miljö för människor i området. (Källa: Ekologiska konnektivitetsanalyser, WSP 2020-11-06.) Vid framtagande av utvecklingsplan bör ekolog och arborist konsulteras. Att åtgärderna verkligen blir av är mycket viktigt för att minska påverkan på spridningssamband för eklevande arter.

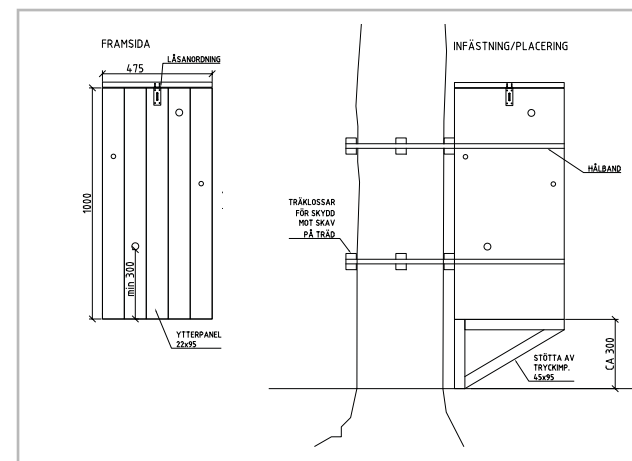
En av Stockholms stads mulmholkar. Foto: Stockholms stad, Stockholm växer/Skärholmen.

Mulmholkar

Ihåliga ädla lövträd som innehåller mulm (nedbrutet material) är särskilt värdefulla för den biologiska mångfalden. Håligheterna erbjuder boplats åt insekter, fåglar och fladdermöss medan mulmen utgör livsmiljö för ett flertal sällsynta skalbaggsarter. Mulmholkar återskapar denna miljö och de kan antingen utföras av omhändertagna nedsågade trädstammar eller helt nybyggda av trä. Informationsskyltar kan med fördel sättas upp för att förbipasserande ska få kunskap om projektet. (Källa: Länsstyrelsen, Naturhistoriska Riksmuseet, Natursidan.se)

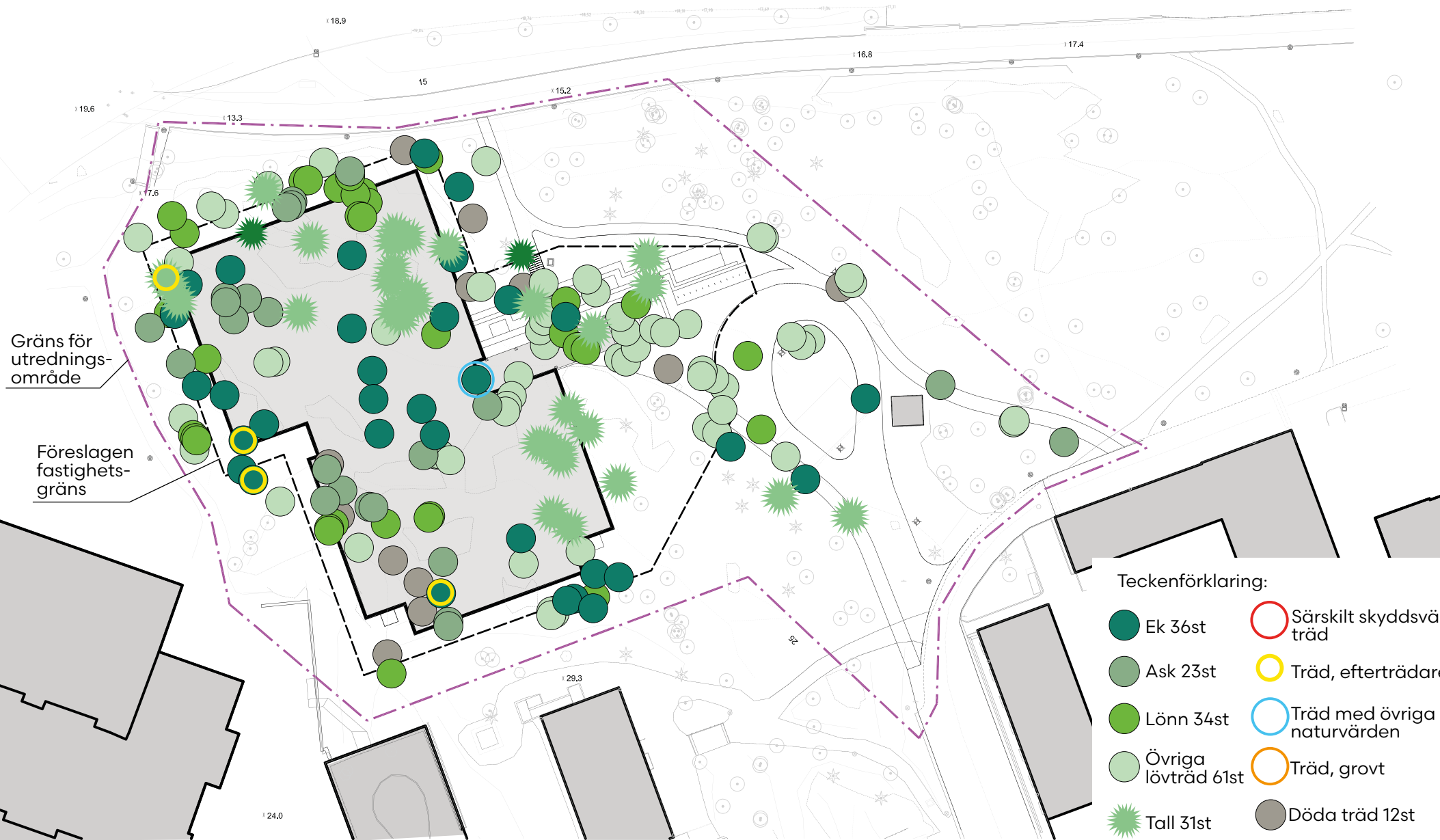
Död ved i skogen. Foto: Wikipedia/Ralf Lotys.

Exempel på typritning av mulmholk, Tengbom.

Gallrad ek. Foto: Mats Hannerz.

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor 2021-10-20, Dnr 2017-00506

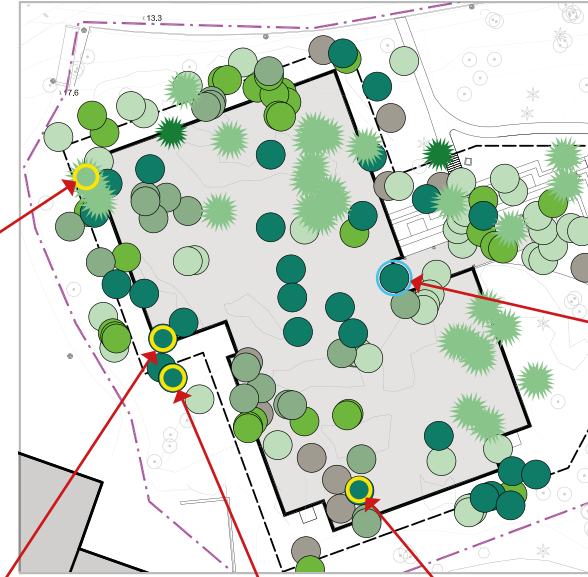
Avverkning

Som tidigare nämnts påverkas nuvarande naturmark och trädbestånd av byggprojektet. Omfattningen redovisas på illustration på föregående sida och innefattar yta för idrottshall, byggzon 3 meter utanför fasad, entrézon och tillfartsvägar.

Arter

De arter som avverkas är följande:
 Acer platanoides - skogslönn
 Betula pendula - björk
 Coryllus avellana - hassel
 Fraxinus excelsior - ask
 Picea abies - gran
 Picea - ädelgran
 Pinus sylvestris - skogstall
 Prunus avium - fågelbär
 Quercus robur - ek
 Övriga lövträd

Fyra ekar och en tall som klassats som efterträdare respektive träd med övriga naturvärden hamnar inom eller i direkt anslutning till byggområdet och måste därför tas bort.

Berörda träd som måste avverkas och som är markerade som efterträdare samt träd med övriga naturvärden.